

якості та безпечності м'ясних продуктів / В. Е. Казимишин // Ветеринарна медицина України, 2011. №11. С. 21–24.

5. Клещенко Е. ГМ-продукты: битва мифа и реальности / Е. Клещенко // Химия и жизнь, 2008. №1. С. 10–15.

6. Коцюмбас І. Я. Експертиза ковбасних виробів гістологічним методом / І. Я Коцюмбас, Г. І. Коцюмбас, О. М. Щебенцовська // Методичні рекомендації. Львів: «Афіша», 2012. 104 с.

7. Prylipko T., Bukalova N., Lyasota V Features of introduction of the HACCP system on enterprises of Ukraine The potential of modern scient. London 2019 volume 1. p.p.49-60

5. Prylipko, T.M., Prylipko, I.V. Task and priorities of public policy of Ukraine in industries of safety of foodstuffs and international normatively-legal bases of safety of food products // Proceedings of the International Academic Congress «European Research Area: Status, Problems and Prospects» (Latvijas Republika, Rīga, 01–02 September 2016).

8. Селиванская И. А. Использование соевого белково-жирового обогатителя в мясных продуктах нового поколения / И. А. Селиванская // Мясное дело, 2007. № 1. С. 55–59.

Тематика: Педагогічні науки

МЕТОДОЛОГІЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Скуйбіда О.Л.

Національний університет «Запорізька політехніка»

к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці і

навколишнього середовища

В контексті трансформаційних та євроінтеграційних процесів в сфері вищої освіти Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015) стали основоположним орієнтиром щодо забезпечення якості навчання та викладання в Україні, побудови освітнього середовища, а також встановлення зв'язків між освітою, наукою та бізнесом. Підходи до акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти також розроблені із урахуванням ESG-2015.

Сьогодні значна увага приділяється студентоцентрованому навчанню, викладанню та оцінюванню. За європейським підходом заклади вищої освіти повинні забезпечувати таке викладання програм, що заохочує здобувачів освіти бути активними учасниками освітнього процесу. Загалом студентоцентроване навчання є процесом якісної трансформації освітнього середовища з метою поліпшення автономії студентів, покращення їх здатності до критичного та рефлексивного мислення, вирішення проблем та формування інших трансверсальних навичок.

Методи студентоцентрованого навчання спрямовані в першу чергу на індивідуальний розвиток здобувачів освіти; методи роботи в групі – на комунікабельність, уміння працювати в команді, налагоджувати міжособистісну взаємодію, уміння долати конфлікти і т.п.. Студентоцентроване навчання може допомогти сформувати у здобувачів освіти soft skills, закладені в загальні компетентності (наприклад, здатність бути критичним та самокритичним; здатність навчатися та самонавчатися; здатність генерувати нові ідеї; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності; здатність взаємодіяти з іншими людьми в конструктивному ключі, навіть при вирішенні складних питань; можливість взяти на себе ініціативу та зміцнювати дух підприємництва й допитливості; адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском

тощо). Іншою перевагою студентоцентрованого навчання є розвиток здатності використовувати теоретичні знання з навчальних дисциплін при вирішенні практичних завдань.

Для досягнення широкого набору програмних результатів навчання новітніх освітніх програм, а також врахування індивідуальних освітніх потреб студентів, доцільно застосовувати різні способи подачі матеріалу, гнучко використовувати різноманітні педагогічні методи, в т.ч. інноваційні методи викладання, а також регулярно оцінювати і коригувати способи подачі матеріалу та методи викладання та оцінювання.

Згідно із загальноєвропейським проєктом TUNING «Гармонізація освітніх структур в Європі», до основних методів викладання належать лекції, семінари, консультації, практичні заняття в групі, заняття з розв'язання проблем, лабораторні роботи, виробнича практика, а також дистанційне (електронне) навчання. До методів навчання відносять пошук матеріалів в літературних джерелах, складання резюме прочитаних матеріалів, навчання постановці проблем / вирішення поставлених проблем, проведення досліджень, написання статей, звітів, групова робота над проєктом (проблемою) і т.п..

Сьогодні все більше уваги приділяється тим інноваційним методам викладання, які націлені на розвиток критичного мислення, креативності, а також створення візуальної нотатки (скрайбінг). Так, на Світовому економічному форумі в Давосі креативне та критичне мислення увійшли до ТОП-5 компетентностей найближчого десятиліття. Навичками креативного мислення є здатність генерувати ідеї, відкритість до нового, уява, цікавість, розсудливість і дивергентне мислення (пошук різних способів вирішення однієї і тієї ж проблеми). Коли говорять про розвиток критичного мислення, мають на увазі абстрактне мислення людини, її емоційний інтелект, уяву, і її позитивні цінності та переконання, а також творчі здібності.

Розвиток критичного та креативного мислення дозволяє навчити здобувачів освіти аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, систематизувати, знаходити розв'язання проблем, вирішувати

прикладні задачі. Під час студентоцентрованого навчання здобувачі освіти вирішують проблеми, відповідають на запитання, висловлюють та обговорюють власну точку зору. Для розвитку критичного та креативного мислення доцільно використовувати кейси, ділові ігри, загадки, катени (побудова зв'язків між словами), асоціації. Методологічними інструментами можуть слугувати також такі прийоми як «синквейн», «ромашка Блума», порівняння, «дерево припущень» та прогнозування. Серед методів роботи в групі використовуються проведення студентами конференцій і семінарів, мозковий штурм, метод головоломки, «подумай-розкажи другу-поділись з усіма», резюме відповіді іншого студента та інші інтерактивні методи.

Скрайбінг – це спосіб зафіксувати найважливіші тези за допомогою візуальної нотатки; такий метод сприяє порівняно ефективному запам'ятовуванню, гармонійному розвитку півкуль мозку здобувачів освіти, формує навички спрощення, аналізу, структурування та відтворення інформації, збільшує інтерес до предмету та заохочує до навчання. За методом скрайбінгу розповідь супроводжується схематичними рисунками, графіками, діаграмами у реальному часі або короткими відеопоясненнями з певних питань навчального заняття.

Професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників ЗВО, удосконалення якості та методології викладання, застосування різних педагогічних методів є одним з важливих напрямків втілення Стандартів і рекомендацій ESG-2015, а також нагальною необхідністю вищої освіти в Україні.